

Bedrijfsgegevens:

- proefbedrijf met 400 stuks melkvee plus bijbehorend jongvee
- 264 ha, grasland en snijmais
- melkquotum omvat ca. 4.0 miljoen kg melk met 4.48 % vet

Meer efficiency met nieuwe melkveebedrijf Waiboerhoeve

Vanaf begin juni zijn de koeien gefaseerd naar het nieuwe melkveebedrijf van de Waiboerhoeve gekomen: een samenvoeging van 't Gen, Hoorn (beide van ID) en van het voermelkbedrijf, het voer- en emissiebedrijf (beide Praktijkonderzoek). Het bedrijf bestaat in hoofdzaak uit twee gedeelten. Het ene stalgedeelte is toegespitst op het melken in de 10-stands open tandemmelstal. In het andere gedeelte worden de koeien automatisch gemolken via een viertal robots. Op de Open Dagen van 10 en 11 september a.s. moet het nieuwe Melkveebedrijf van de Waiboerhoeve op volle toeren draaien. Wat zijn de eerste ervaringen van bedrijfsleider Jan Bloemert.

Het Praktijkonderzoek draait momenteel met verlies. En nu toch een nieuw bedrijf...

'De oude gebouwen waren echt verouderd. De stallen waren niet geïsoleerd, de ventilatie was beperkt, noem maar op. Nu konden we met de samenvoeging van vier bedrijven een grote efficiëncyslag maken. We gaan namelijk fors besparen op arbeid. Over een aantal jaren gerekend levert dat gigantisch veel winst op. Plus de uitstraling die de nieuwbouw heeft, zowel nationaal als internationaal. Met dit nieuwe bedrijf kunnen we goed onderzoek doen, met goede faciliteiten. En daar hoort bij: een goede, rendabele bedrijfsexploitatie. We willen een betere arbeidsefficiëntie. Ook in maanden met eventueel wat minder onderzoek moet het bedrijf goed draaien. Door de grote omvang van het bedrijf zijn we minder afhankelijk van onderzoeksgelden. Daarnaast bouwen we innovatieve elementen in.'

Doelstellingen zijn onder andere techniek, automatisering, rust, comfort. Hoe pakken jullie dat op?

'Onder andere met automatisch melken door vier melkrobots. Zo besparen we op een goede manier arbeid. Automatisering houdt verder in dat alle informatie binnenkomt via de melkrobot, de melkstal, de voerstations, de ruwvoerautomaten. Dit levert gerichte informatie op, die tot uiting komt in attentielijsten. Zowel voor het onderzoek als op exploitatiegebied. Zo heb je snel inzichtelijk hoe de veestapel er voor staat, wat de afwijkende dieren zijn. Rust krijgen we vooral in de stal door de opstelling en routing zodanig te maken dat de koeien vluchtwegen hebben. De koeien worden automatisch gemolken en krijgen voorraadvoeding. Comfort bereiken we onder andere door het type ligbox, de juiste afstelling van de ligbox, het zachte ligbed, hygiëne, goed toegankelijk ruwvoer.'

Wat zijn de eerste ervaringen in het robotgedeelte van de nieuwe stallen?

'De koeien reageren goed qua robot, routing, activiteit. Zelfs beter dan in de oude stal. Ik denk dankzij de korte loopafstand naar de robot en de vluchtwegen voor de koe. Ze kan zo meer haar eigen gedrag vertonen. Momenteel is er sprake van volledig vrij koeverkeer. De koeien kunnen vrij naar het voerhek en naar de waterbak. Maar als het nodig is kunnen we heel eenvoudig eenrichtingverkeer maken, hetzij voor onderzoek, hetzij voor exploitatie. Wat verder opvalt is het gemak van een centrale diergang door het hele bedrijf. We merken nu al het voordeel. Het is zeer arbeidsvriendelijk en bovendien houdt je een strikte scheiding tussen voer en mest.'

Welk onderzoek gaat er plaatsvinden in het serregedeelte?

'Deze stal waar we automatisch melken heeft vier identieke stallen, echter met een verschillend type vloer. We gaan het komend jaar onderzoeken wat de effecten zijn op het welzijn van de koe. Daarbij letten we op incidentie van stinkpoot en Mortellaro, zoolzweren, hardheid klauwen, klauwbeschadiging, koegedrag, stapgrootte, robotbezoek en dieractiviteit. Het gaat om een dichte betonvloer met een geprofileerde vloer; een standaard betonroostervloer; een dichte rubbervloer; en een beton-rooster-rubbervloer.'

Is dit serredak nieuw in de veehouderij?

'Ja, en ook enkele bedrijven in de praktijk doen er ervaring mee op. Het serredak komt uit Amerika. We zijn benieuwd naar het klimaat in de stal, hoe houdt het dakmateriaal zich. Dit bestaat namelijk uit een plasticfolie. Daarover ligt een schaduwdoek, om de instraling van zon in de stal te beperken en daarmee de warmte. Wellicht dat het op warme windstille dagen te warm wordt. Dat moeten we afwachten.

Op dit moment hebben we alle koepels nog dicht. Misschien moeten we ernaar toe dat bepaalde koepels automatisch open en dicht kunnen. We zullen zien.

De stal is heel licht. Dat is goed voor het welzijn en de gezondheid van de koe. De koeien houden we de eerste jaren binnen bij de robots. Wellicht dat daarna de koeien bij een aantal stallen naar buiten gaan. In ieder geval zijn er volop mogelijkheden voor onderzoek naar bijvoorbeeld de combinatie AM-melken en weidegang.'

Het andere stalgedeelte is toegespitst op het melken in de 10-stands open tandemmelkstal.

'Deze stal is deels bestemd voor voedingsproeven. In dat geval lopen de koeien achter de ruwvoerbakken. Zowel in de zomer als in de winter.

Voederproeven kunnen we hier optimaal uitvoeren. Zelfs meerdere tegelijk. Daarnaast is er in deze stal ruimte voor droogstaande koeien, plus jongvee. Voor de rest is deze stal voor koeien die niet in onderzoek zitten en die niet bij de robot lopen. Deze dieren worden in de zomermaanden geweid. Door het grote aantal m³ is het ook een lekkere frisse stal. Met een traditioneel, maar hoog dak. Zo is er meer beweging van lucht en krijg je een betere luchtverversing. De stal heeft ook open zijwanden die we al of niet dicht doen d.m.v. zeilen. Die worden automatisch gestuurd via een weerstation.'

Wat opvalt is de combinatie van robot en melkstal...

'Sommige koeien hebben moeite met de robot. Denk aan mastitis, moeilijke aansluiting, niet willen, of een laag actief gedrag vertonen. Die koeien kun je nu plaatsen in de melkstal. Hierdoor kun je zowel een goede robotcapaciteit halen, alsmede de levensduur van de koeien verhogen. Er hoeven immers geen dieren meer worden afgevoerd vanwege robotongeschiktheid.'

Henk Bosch